

Τίτλος: Ένα σχολείο για γονείς

Τι είναι η Σχολή Γονέων;

Σύμφωνα με τον Πανελλήνιο Σύνδεσμο Σχολών Γονέων, ο όρος «Σχολή Γονέων» χρησιμοποιείται με πολλούς τρόπους οδηγώντας πολλές φορές στη δυσκολία αποσαφήνισης του όρου αλλά και σε παραπληροφόρηση για το τι είναι στην πραγματικότητα μια «Σχολή Γονέων». Ο θεσμός αυτός εισήχθη στην Ελλάδα από την ψυχολόγο Μαρία Χουρδάκη ήδη από το έτος 1962. Δεν θα πρέπει να συγχέουμε τη Σχολή Γονέων με τις διαλέξεις ή/και τα σεμινάρια που απευθύνονται σε μια μεγάλη ομάδα γονέων, όπου οι ειδικοί εναλλάσσονται τακτικά. Αντιθέτως, μια πραγματική Σχολή Γονέων εστιάζει στη συνέπεια συμμετοχής μιας μικρής ομάδας γονέων και στη σταθερή παρουσία ενός ειδικού, ο οποίος λαμβάνει τον ρόλο του συντονιστή, μια άποψη που υποστηρίζεται και από την «Διεθνή Ομοσπονδία για την Εκπαίδευση των Γονέων» (International Federation for Parent Education). Οι τεχνικές που χρησιμοποιούνται για αποτελεσματική εκπαίδευση των γονέων ποικίλλουν βάσει του «Child Welfare Information Gateway» (2013). Οι σημαντικότερες αυτών είναι η διδασκαλία δεξιοτήτων συναισθηματικής νοημοσύνης, η χρήση διαδραστικών τεχνικών εκμάθησης, η παροχή δυνατοτήτων και χρόνου για πρακτική εξάσκηση των νέων δεξιοτήτων και η ενθάρρυνση εμπλοκής και των δύο γονέων στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Ποιο είναι το έργο της;

Η Χουρδάκη (2000) αναφέρει πως η Σχολή Γονέων εμφανίζει διττό ρόλο, ενισχύοντας τις παραπάνω απόψεις. Από τη μια πλευρά έχει στόχο την ενημέρωση των γονέων σε θέματα οικογενειακής ψυχολογίας και από την άλλη στοχεύει να ενισχύσει τον κάθε γονέα να αποδέχεται τα προβλήματά του και να τον διαφωτίζει για τη μορφή των σχέσεών του με τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειάς του. Κάθε Σχολή Γονέων διαμορφώνεται από μια μικρή ομάδα γονέων και έναν συντονιστή (ψυχολόγος ή κοινωνικός λειτουργός) και στο πλαίσιο αυτής αναλύονται θέματα που απασχολούν τους γονείς και αφορούν στη διαπαιδαγώγηση των παιδιών τους. Όλα τα παραπάνω έρχεται να επιβεβαιώσει και η Μπεχράκη (2002), η οποία αναφέρει πως βασικό γνώρισμα της Σχολής Γονέων είναι η μικρή ομάδα (δεκαπέντε περίπου άτομα) και η ύπαρξη του ίδιου συντονιστή σε όλες τις συναντήσεις. Αυτές πραγματοποιούνται μία φορά την εβδομάδα και η διάρκειά τους ποικίλλει ανάλογα με τις ανάγκες της ομάδας. Ο συντονιστής της ομάδας είναι καταρτισμένος σε ψυχοπαιδαγωγικά θέματα και λειτουργεί ως σύμβουλος για να ενεργοποιήσει τη δυναμική της ομάδας στην οποία απευθύνεται. Ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Σχολών Γονέων μάς πληροφορεί για το έργο και τους στόχους μιας Σχολής Γονέων. Αυτή συγκροτείται από 10-12 άτομα, στα οποία παρέχεται συμβουλευτική για να ασκήσουν αποτελεσματικά τον γονικό τους ρόλο. Πληροφορούν τους γονείς σε θέματα σχετικά με την ανατροφή των παιδιών τους και αποσαφηνίζουν πληροφορίες σχετικές με την ψυχική υγεία των παιδιών, που αποτελεί και τον πρωταρχικό τους στόχο. Η θεματολογία ποικίλλει ανάλογα τόσο με τις ανάγκες και τα αιτήματα των γονέων όσο και με την ηλικία των παιδιών τους. Ως βασικούς σκοπούς της Σχολής Γονέων η Χουρδάκη (2000) υπογραμμίζει τη διερεύνηση των γνώσεων των γονέων στους τομείς ανάπτυξης των παιδιών, την ενθάρρυνση αυτών να αναπτύξουν δεξιότητες για τη βελτίωση του γονικού τους ρόλου και να προσφέρουν την απαραίτητη βοήθεια στους γονείς να στοχαστούν και

να αξιολογήσουν τις πεποιθήσεις και τους στόχους που έχουν θέσει σχετικά με την ανατροφή των παιδιών τους.

Η σημασία ύπαρξης των Σχολών Γονέων.

Από τα παραπάνω αντιλαμβάνεται κανείς την αναγκαιότητα ύπαρξης των Σχολών Γονέων, οι οποίες είναι απαραίτητες στην εποχή μας περισσότερο από κάθε άλλη φορά, καθώς ο ρόλος του γονέα καθίσταται πιο δύσκολος στο πλαίσιο της δυσλειτουργίας των συντροφικών σχέσεων και της κοινωνικοπολιτισμικής παρακμής, που σε συνδυασμό αποδυναμώνουν την αξία των οικογενειακών δεσμών (Μπεχράκη, 2002). Η Σχολή Γονέων έρχεται λοιπόν να ενισχύσει και να βοηθήσει τους γονείς να αντιληφθούν τις ανάγκες των παιδιών τους, να αναπτύξουν στάσεις για να δρουν εποικοδομητικά στα κοινωνικά ζητήματα και με τη σειρά τους να επιδιώξουν τα παιδιά τους να αποκτήσουν ενδιαφέρον και κρίση για το «κοινωνικό γίνεσθαι». Τα παραπάνω βρίσκουν σύμφωνη και τη Rossi (2009), η οποία επισημαίνει τη σπουδαιότητα εκπαίδευσης των γονέων στο κομμάτι των δεξιοτήτων συναισθηματικής επικοινωνίας και πειθαρχίας σύμφωνα με έρευνα που διεξήχθη από το «Centers for Disease Control and Prevention» και στην οποία προσεγγίστηκαν και αναλύθηκαν ποιοτικά 77 εκπαιδευτικά προγράμματα για γονείς σύμφωνα με την αγγλική βιβλιογραφία. Ειδικότερα, η διδασκαλία αυτών των δεξιοτήτων στους γονείς, τους βοηθά να αποκτήσουν ισχυρό δέσιμο με τα παιδιά τους και ταυτόχρονα αυξάνεται η αποδοχή εκ μέρους των παιδιών στις απαιτήσεις των γονέων τους. Επιπλέον, ενισχύουν τα παιδιά στην ανάπτυξη της αυτοεκτίμησής τους ενώ παράλληλα αυτά μαθαίνουν μέσα από κανόνες και τεχνικές πειθαρχίας ποιες συμπεριφορές είναι αποδεκτές και ποιες όχι. Ο Κωνσταντινίδης (2011) μελετώντας ποιοτικές και ποσοτικές έρευνες στην Ελλάδα και την Ευρώπη συγκεντρώνει τις απόψεις των γονέων που συμμετείχαν σε Σχολές Γονέων και συνοψίζει τα οφέλη σύμφωνα με τους ίδιους. Ορισμένα από αυτά είναι ότι οι γονείς αποκτούν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση, βελτιώνουν τις συμπεριφορές των παιδιών μέσα από συγκεκριμένες αποτελεσματικές πρακτικές πειθαρχίας, δομούν μια πιο υγιή σχέση με τα παιδιά τους και κατανοούν καλύτερα τους λόγους που αντιδρούν στην κάθε περίπτωση. Στα παραπάνω ευρήματα βρίσκουμε σύμφωνες τις μητέρες (18- 20 στον αριθμό) που συμμετείχαν σε 2 ομάδες εκπαίδευσης γονέων στο πλαίσιο έρευνας που διεξήχθη από τους Vincent & Warren (2006). Αυτές υποστήριξαν ότι ήταν επιθυμία τους η τακτική παρακολούθηση των μαθημάτων εκπαίδευσης για τρεις λόγους: η ίδια η ικανοποίηση από τη συμμετοχή, το γεγονός ότι πολλές δραστηριότητες πραγματοποιούνταν από κοινού με τα παιδιά τους και η αυτοπεποίθηση και ικανοποίηση που ένιωθαν μετά το πέρας της εκπαίδευσης, αντιλαμβανόμενες τα οφέλη που προσφέρει στα παιδιά και τις ίδιες. Επιπλέον, τόνισαν πως οι οποιεσδήποτε επιβαρύνσεις στον χρόνο άξιζαν καθώς κέρδιζαν επιπλέον χρόνο για να βελτιώσουν και να καταστήσουν πιο αποτελεσματική τη σχέση με τα παιδιά τους. Τέλος, όσον αφορά τις Σχολές Γονέων, αξίζει να αναφέρουμε την έρευνα που διεξήχθη από τους Κωνσταντινίδη, Γκόγκα, Σίμο και Μαυρέα (2012), με βάση τους οποίους τα προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων αποτελούν ιδιαίτερα αποτελεσματικές παρεμβάσεις για την ψυχική υγεία των παιδιών και ενώ διαθέτουν τέτοια αξία προσφέρονται συνήθως σε οικογένειες υψηλού κινδύνου. Τα αποτελέσματα αυτά προέκυψαν έπειτα από την ανάλυση ερωτηματολογίων που απαντήθηκαν από 169 μητέρες, κατοίκων της ανατολικής Θεσσαλονίκης.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφθείτε τη σχετική ιστοσελίδα <https://sxolessgonewn.gr/>